

Derk Jan Eppink

RECHTS OMKEERT

DE OPSTAND VAN DE GEWONE MAN

BLAUWBURG WAL

RECHTSOMKEERT

RECHTSOMKEERT

De opstand van de gewone man

Derk Jan Eppink

ISBN 9789461853220

Ook verkrijgbaar als eBook

1e druk oktober 2024

Vormgeving: Eric Jan van Dorp

Redactie: Ilona van Hilst

Een uitgave van:

Uitgeverij Blauwburgwal, Amsterdam

info@blauwburgwal.nl

www.blauwburgwal.nl

Copyright©2024 Derk Jan Eppink

Copyright©2024 Uitgeverij Blauwburgwal

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd in welke vorm dan ook zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de uitgever.

Derk Jan Eppink

RECHTS OMKEERT

DE OPSTAND VAN DE GEWONE MAN

UITGEVERIJ BLAUWBURG WAL

Voor mijn ouders.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
HOOFDSTUK 1.....	11
Opstand van de gewone man	
HOOFDSTUK 2.....	17
Rechts Europa, van binnenuit	
HOOFDSTUK 3.....	45
De talentvolle jongeling	
HOOFDSTUK 4.....	69
Breken met Baudet	
HOOFDSTUK 5.....	87
Who is dr. Who?	
HOOFDSTUK 6	99
Het gelijk van Bolkestein	
HOOFDSTUK 7.....	117
Buitenstaander op het Binnenhof	
HOOFDSTUK 8.....	151
Mark en Mutti	
HOOFDSTUK 9.....	171
Amerika, ons voorland?	
HOOFDSTUK 10	189
Lessen voor links én rechts	

VOORWOORD

De beste leerschool is de praktijk. Als ik een boek publiceer, beslaat dat vaak een periode waarin ik een beroep heb uitgeoefend, variërend van journalist, tot Europees ambtenaar of politicus. De werkelijkheid is namelijk veelkleuriger dan de theorie. In *Vreemde Buren* (1998) en *Avonturen van een Nederbelg* (2004) maakte ik een ontdekkingsreis door België, ons mysterieuze buurland. In *Europese Mandarijnen* (2007) maakte ik een portret van de 7 jaar die ik in de Europese Commissie zat, in de kabinetten van de commissarissen Frits Bolkestein en Siim Kallas (Estland). In het boek *Rijk der kleine Koningen* (2015) schetste ik het sprankelende nomadenleven van een Europees Parlements lid. In 2016 deed ik verslag van de verkiezingstoer van Donald Trump tot president van de Verenigde Staten, als wekelijkse chroniqueur voor *Elsevier Weekblad*, dat de bijdragen bundelde tot *Triomftocht van Trump*.

Dit waren geen stages, maar lange periodes waarin ik zelf in een diepe rivier moest springen, en zwemmen. De nukken van de stroom zijn altijd anders dan je denkt.

In 2018 vroeg Thierry Baudet me om voor zijn FVD als lijsttrekker aan te treden bij de Europese verkiezingen van 2019. Het werd een bonkig avontuur waarvan ik in dit boek verslag doe, en wel van binnenuit. Juist om inzicht te geven in een korte, maar onstuimige periode in de Nederlandse parlementaire geschiedenis.

Mijn eigen politieke evolutie verliep volgens geijkte paden op de links-rechts schaal; van behoudend sociaaldemocraat naar de combinatie: economisch-liberaal en cultureel-conservatief. In de jaren zeventig van de vorige eeuw stemde ik PvdA, wat toen gematigd was, omdat in Amsterdamse studentenkringen de Communistische Partij Nederland (CPN) de graadmeter van correctheid was. Ik was voor ministers als Duisenberg en Van der Stoep, leden van het kabinet-Den Uyl. Dat was echter in studentenkringen té rechts.

Het linkse wereldje werkte benauwend en beperkend, gericht op de eigen navelstreng. Amsterdam heeft er nog een 'Lenin aan de Amstel' aan overgehouden in de persoon van wethouder Groot Was-

sink. Bij toeval hebben wij dezelfde Protestant Christelijke School Gemeenschap in Doetinchem bezocht, zij het in andere leerjaren. De wethouder is intussen overgestapt op een wereldlijke religie.

In de jaren negentig stemde ik VVD door het optreden van Frits Bolkestein en werd met hem bevriend. Geleidelijk voelde ik me economisch liberaal en cultureel conservatief. De maatschappij is het best gevestigd op vaste, door de tijd geteste culturele en morele waarden, en op een florerend en dienstbaar bedrijfsleven dat de basis legt voor de verzorgingsstaat. Zonder geld stort die namelijk in, wat meer is dan een detail.

FVD bleek bij nader inzien een vergissing, omdat ik niet had verwacht dat de kapitein het schip moedwillig op de ijsschotsen zou afsteveneren. JA21, waar ik op de lijst belandde van de Tweede Kamerverkiezingen van 2021, werd de reddingsloep om weer aan wal te komen, en bij BBB was ik welkom om verder te boeren; ik voelde me er opgenomen in de Oost-Nederlandse familiesfeer. Wel heb ik gemerkt dat partijen zeer kwetsbare constructies zijn die meestal zelf hun ondergang bewerkstelligen.

Mijn gedachtegoed is die 40 jaar ongeveer hetzelfde gebleven, maar het partijenlandschap is drastisch veranderd.

De afgelopen 40 jaar heb ik grofweg drie vakken uitgeoefend: journalistiek, politiek en Europese ambtenarij. Deze beroepen liggen in elkaars verlengde maar zijn intrinsiek verschillend. De regel is: de politicus initieert, de ambtenaar formaliseert en de journalist rapporteert. Vaak lopen die processen door elkaar heen en worden alle drie tegelijk spelers op hetzelfde veld. Dan krijg je rolvervaging met bijvoorbeeld: de ambtenaar suggereert, de politicus initieert, de journalist rapporteert. Of de journalist neemt zelf het voortouw met een schandaal, doorgaans gebaseerd op een doelbewust lek. Dan 'rapporteert' de journalist, 'panikeert' de politicus en 'apaiseert' de ambtenaar. Ik heb al die rolverdelingen meegemaakt.

Toch moet er een gezonde spanning zijn, vooral tussen de politicus en de journalist.

Dat bewees de verhouding tussen de Amerikaanse journalist H.L. Mencken en president Franklin Delano Roosevelt, oftewel FDR. Mencken, die de bijnaam '*bad boy from Baltimore*' droeg, was voorstander van evenwichtige begrotingen, een federale regering met

beperkte bevoegdheden want de beste regering regeert zo weinig mogelijk.

Roosevelt zag het omgekeerde. Hij lanceerde zijn New Deal om met groots overheidsoptreden, tijdens de grote depressie van de vorige eeuw, de economie weer op gang te trekken. In hoeverre dat werkte, is omstreden. In 1939 bekende minister van Financiën Henry Morgenthau in het Amerikaanse Congres: ‘We probeerden geld uit te geven. We geven meer uit dan we ooit hebben gedaan. Maar het werkt niet. Na 8 jaar van deze regering zeg ik: we hebben nog net zo veel werkloosheid gehad als toen we begonnen en een enorme schuld om vanaf te komen’. Scepticus en criticus Mencken had dus wel een punt. Uiteindelijk zette de Tweede Wereldoorlog de Amerikaanse productiemachines in volle gang.

In 1934 was echter alle hoop gevestigd op de New Deal. Mencken werd uitgenodigd om in The Gridiron Club, waar het jaarlijkse diner van het perscorps werd georganiseerd, de toespraak te houden, in aanwezigheid van Roosevelt. De visies van de twee stonden lijnrecht tegenover elkaar. Roosevelt verwachtte een harde aanval van Mencken op zijn New Deal. Maar de *bad boy from Baltimore* hield zich in. Hij gedroeg zich volgens aanwezigen als een ‘slimme cynicus en niet bepaald slecht gehumeurd’. Roosevelt had echter een keiharde toespraak bij zich, als antwoord op de te verwachten ‘wilde aanval’ van Mencken – die vervolgens de volle lading kreeg:

Roosevelt: ‘Ik ken geen Amerikaan die begint vanaf een hoger aspiratieniveau dan de journalist. Hij neemt zich voor zowel een artiest als een moralist te zijn, een meester van mooie woorden en een handelaar in goede ideeën. Hij eindigt, zoals gebruikelijk, als de meest gedepriemeerde ezel van zijn gemeenschap – dat wil zeggen, voor zover zijn carrière afstevent op wat een ‘succes’ wordt genoemd.’

Veel mensen waren geschokt over deze harde woorden, maar Roosevelt antwoordde: ‘Na alle grove dingen die Mencken de afgelopen 20 jaar over mij schreef, had ik het recht op 10 minuten van *‘comeback’*.’

Derk Jan Eppink,
September 2024

Opstand van de gewone man

Er broeit een opstand van de gewone man en vrouw die zich niet meer herkennen in eigen land en die protesteren, voorlopig nog bij de stembus. In de zomer van 2024 hebben kiezers in diverse Europese landen signalen en voortekenen afgegeven die wijzen op een keerpunt in de geesten van de bevolking.

Nederland beet in West-Europa de spits af met een kabinet waarin de PVV de grootste partij werd. Bij de Europese verkiezingen van juni 2024 volgde er een verschuiving naar rechts in de meeste landen. De reden was vrijwel overal dezelfde: een proteststem tegen overmatige immigratie, tegen vervreemding in eigen land, met als resultaat: nu is het genoeg geweest!

In Groot-Brittannië liep de onvrede zelfs uit op rellen en vernielingen. Grote steden met een verarmde onderklasse en toenemende immigratie zijn een sociaal kruitvat geworden. In Groot-Brittannië leeft 12% van de bevolking in 'absolute armoede', circa 12 miljoen mensen. In veel gezinnen heeft men al drie generaties niet meer een baan gehad. In Noord-Ierland protesteerde een menigte tegen immigratie, bestaande uit protestanten en katholieken samen, een unicum op zich.

Deze voortekenen moeten serieus worden genomen, ook al omdat ze zich, zelfs tegelijk, voordoen in de grote landen van Europa: Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië. Het is geen overtrekkend regenbuitje maar een fenomeen in vrijwel alle West-Europese landen. Het ergste zou zijn de kwestie van immigratie weg te wuiven met dooddoeners als: 'Er is altijd al immigratie geweest.' Overmatige immigratie voedt culturele vervreemding van burgers in eigen land,

met conflicten tot gevolg. Wie dat ongezien van tafel veegt, koerst aan op een rechtstreekse botsing in de samenleving. Dan wordt de revolte een revolutie.

Linkse partijen hebben de neiging de oorzaken van de electorale opstand weg te redeneren met het etiket ‘populisme’, waarbij ze hun oorspronkelijke achterban in de kou zetten. Het logische gevolg is electorale krimp. Veel media doen krampachtig over de gevolgen van immigratie en filteren hun berichtgeving om de burgers als het ware te beschermen tegen zichzelf, alsof ze kleuters zijn. Meestal wekt dat zoveel argwaan, dat burgers de media wantrouwen of helemaal niet meer geloven. Er is geen alternatief voor eerlijkheid.

De eigenaar van X, Elon Musk, stelde over de Britse rellen: ‘Een burgeroorlog is onvermijdelijk.’ Musk die in Zuid-Afrika is geboren in de tijd van apartheid, herkent wellicht iets uit zijn jeugd. Hij haalde zich de woede op de hals van de Britse premier Sir Keir Starmer en delen van de Britse media. Starmer legt de oorzaak bij de ‘*far right*’, en daarmee is de kous af.

In *The New York Post* schreef Douglas Murray – zelf een Brit – dat Britten op de arbeidsmarkt worden verdrongen door de nieuwkomers van wie er 700.000 naar Groot-Brittannië kwamen in één jaar tijd. Dat heeft gevolgen. Van de nieuwe banen gaat driekwart naar de nieuwkomers, terwijl de eigen bevolking verarmt in werkloosheid en verpaupert in oude sociale huisvesting.

Murray: ‘Massale legale en illegale migratie is altijd een uitdaging voor de sociale structuur van een land. Maar een verandering zonder enige voordelen voor de mensen die in het land zijn geboren en van wie de voorouders hebben bijgedragen aan het land, is een recept voor een ramp.’

Bij de Europese verkiezingen is Europa ‘rechtsaf’ geslagen. Het is het begin van een golf die in Duitsland intussen is overgegaan in een stroomversnelling. Op 23 augustus 2024 pleegde een Syrische asielzoeker een terreuraanslag in Solingen waarbij 3 mensen werden gedood en 8 gewond. De West-Duitse stad vierde net zijn 650-jarig bestaan. Er ging een schok door Duitsland en de politiek gooide het roer om, met deelstaatverkiezingen in Oost-Duitsland in het verschiet. Solingen werd een ‘*Zeitenwende*’, een definitief afscheid van het ‘*wir schaffen das*’ van ex-bondskanselier Angela Merkel. Duits-

land heeft gebroken met het tijdperk Merkel en zit volop in het proces van ‘Demerkelisatie’.

De christendemocratische oppositie eiste direct een strengere asielwetgeving en de rood-groene regering van bondskanselier Olaf Scholz nam de eerste maatregelen, zoals de uitzetting van 28 Afghanen die in Duitsland misdaden hadden begaan. Ze werden teruggevlogen naar Afghanistan. De Taliban ging akkoord, want Duitsland gaf Afghanistan in 2023 nog 261 miljoen euro aan ‘overgangshulp en basisverzorging’.

Regering en de oppositiepartijen CDU/CSU trekken in opbod de teugels fors aan. Statushouders die op vakantie gaan naar het land van herkomst krijgen geen sociale uitkering meer. Zij verspelen hun status. Bondspresident Steinmeier riep tijdens een herdenkingsplechtigheid in Solingen op tot ‘grote krachtsinspanningen om de immigratie te beperken’.

De deelstaatverkiezingen in Oost-Duitsland zetten extra politieke druk. Die leidden tot flinke winst voor de uiterst rechtse Alternative für Deutschland (AfD) en het Bündnis Sahra Wagenknecht (BSN). Van de traditioneel West-Duitse partijen deed alleen de CDU het goed. De coalitiepartijen die de Duitse Bondsregering vormen – Groenen, de sociaaldemocratische SPD en de liberale FDP – deden het slecht, en eindigden net boven of onder de kiesdrempel van 5%. De dag na de verkiezingen in Saksen en Thüringen concludeerde de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* (FAZ) – met een vingerwijzing naar Bill Clinton’s vermaarde ‘*it’s the economy stupid*’ – ‘*Es ist die Migration, Dummkopf*’.

De ommekeer in Duitsland heeft gevolgen voor Nederland. Als Berlijn de instroom flink beperkt en overgaat tot uitzettingen – in juni 2024 wachtten 44.155 uitgeprocedeerde asielzoekers op terugkeer – terwijl Nederland weinig of niets doet, leidt dat ertoe dat Nederland ‘Hotel Holland’ in Europa wordt. Als Duitsland draait, kan Nederland niet anders dan meedraaien. Zo niet, ontstaat er een onbeheersbare asielcrisis. Tijd om intensiever te buurten bij onze oosterburen.

Dit boek gaat over de opstand van de gewone man in Nederland, en West-Europa. Waarom? En hoe gaat het verder?

Een korte handleiding.

In hoofdstuk 2 geef ik een beeld van de tenoren in rechts Europa die ik deels heb meegemaakt in het Europees Parlement, zoals de ‘Clan Le Pen’, de ruziënde Alternative für Deutschland (AfD) en de Britse politicus, alias komiek Nigel Farage.

In de hoofdstukken 3, 4 en 5 beschrijf ik de bonkige rit met Thierry Baudet in Europa. Hij zag zichzelf als de geestelijke erfopvolger van Pim Fortuyn die op 6 mei 2002 werd vermoord. Fortuyn was een kleurrijke en wat elitaire figuur, die de gedachten van gewone mensen kon vertolken. Baudet wilde als talentvolle jongeling in die voetsporen treden. Hij zag zich als een ‘Mozart van de Nederlandse politiek’ maar het aantal dissonanties nam gestaag toe naarmate de tijd verstreek. Dit is het verhaal van binnenuit, inclusief de rol van de ‘*Mister Mystery*’, dr. John Laughland, een Britse academicus met een stijlvolle pen, gedoopt in Oxford English. Baudet pronkte nogal overmatig met diens veren, en waagde een vlucht als een eigentijdse Icarus.

In hoofdstuk 6 beschrijf ik de denkwereld van Frits Bolkestein, zijn drijfveren voor ‘immigratie’, en andere thema’s die hij in Nederland op de politieke agenda heeft gezet. Dat debat kent een rijke historie (aanvankelijk over minderheden, daarna immigratie). Als Tweede Kamerfractie leider van de VVD heeft Frits Bolkestein dit thema al in de jaren negentig van de vorige eeuw hoog op de agenda gezet. Hij was de eerste hooggeplaatste politicus die dat aandurfde. Ik heb Bolkestein meegemaakt als politiek redacteur bij *NRC Handelsblad* (1991-1995) en ik werkte later (1999-2004) als lid van zijn kabinet in de Europese Commissie.

In hoofdstuk 7 schets ik een beeld van de Tweede Kamer waarin ik in 2021 werd verkozen voor JA21 en in 2023 vertrok, als lid van de BBB-fractie. Het leerde me dat een fractie leider zich met zijn of haar hele zaligheid in de strijd moet werpen om te slagen. Het fractie leiderschap is geen kantoorbaantje, niet te ver van huis met een werkweek van 1,5 tot 2 dagen. Wat dan ontbreekt is zichtbaarheid, bezieling, motivatie; waarna de kaars vanzelf dooft.

BBB toonde het tegenovergestelde. De fractie leidster hanteerde een werkweek van 10 dagen, reisde kriskras door het hele land, een vrouw met een missie. Wat leidde tot een *landslide* bij de Provincia-

le Statenverkiezingen van maart 2023. In november 2023 volgde er weer een *landslide*, deze keer bij de Tweede Kamerverkiezingen met de PVV als grote winnaar. Dankzij een man met een missie.

Hoofdstuk 8 gaat over de speciale relatie tussen ‘Mark en Mutti’: Mark Rutte, als langstzittende premier van Nederland, en Angela Merkel, de langstzittende bondskanselier van Duitsland. Vaak waren de relaties tussen de Nederlandse premier en de Duitse bondskanselier moeizaam, vooral tussen Ruud Lubbers en Helmut Kohl. Een Duitse bondskanselier heeft te maken met 16 deelstaten en 9 buurstaten. Nederland past economisch bij de eerste categorie, geografisch bij de tweede. ‘Holland’, natuurlijk ‘*niedlich*’ (schattig), was één van de vele. ‘Mark en Mutti’ werden een team, een politiek koppel. Mark was eigenlijk de ideale zoon die Mutti nooit heeft gehad. Hun motto luidde: *zonder macht ontstaat chaos*. Een prangende vraag van tijdgenoten: heeft hún macht chaos voorkomen, of juist vergroot?

Hoofdstuk 9 gaat over de Verenigde Staten, alom aanwezig in de Nederlandse politieke geesten. Nederland importeert veel goederen uit Amerika, maar nog veel meer politieke en culturele ideeën. De politieke strijd wordt er gevoerd op het scherpst van de snede, maar Nederlandse politiek en media nemen doorgaans het Democratische discours over, en parkeren Republikeinen bij de afdeling ‘dommeriken’. Kun je een land begrijpen als je de helft ervan gek verklaart? Ik deed er verslag als ‘Republikeinen *watcher*’. In Nederland een eenzaam beroep.

In hoofdstuk 10 volgen de conclusies in de vorm van de lessen voor links én rechts. Partijen die ooit als progressieven de boventoon voerden, zijn toe aan zelfonderzoek op het gebied van immigratie. Indien ze daarbij de juiste analyse niet durven maken, volgt een uitspraak van Gorbatsjov: ‘Wie te laat komt, wordt door het leven gestraft.’ Voor rechtse partijen geldt hetzelfde, zij het de andere kant op. Als zij niet coherent en effectief kunnen besturen, valt het werk uit hun handen, en staat ‘de gewone man’ (weer) met lege handen.